

HAVA DURUMU

Hürriyet

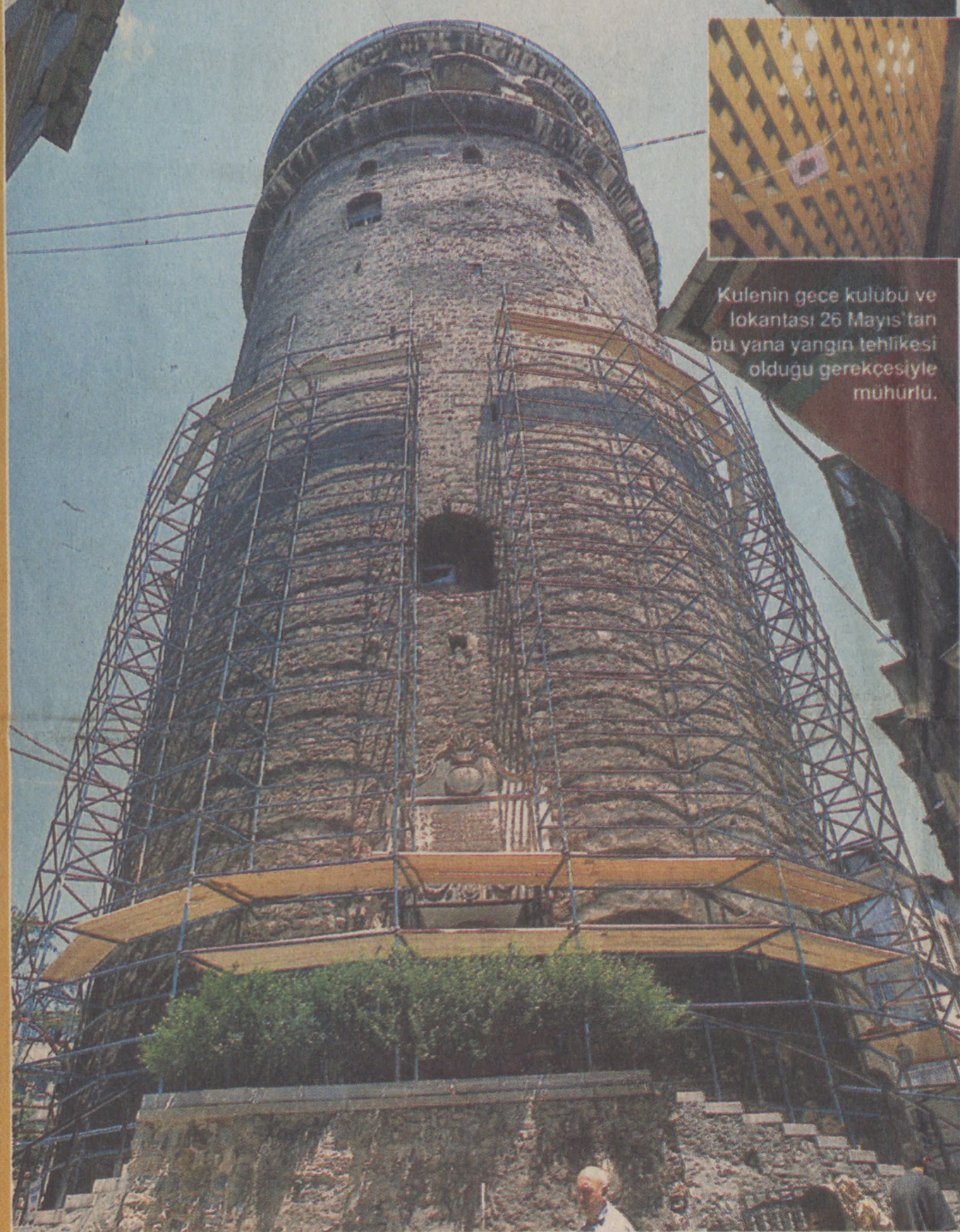
8 HAZİRAN
PERŞEMBE 2000

İstanbul

SICAKLIK
En Düşük 18° En Yüksek 28°
NEM (%)
Sabah 50 Öğle 45 Akşam 70

Suç işletenin değil, ortak kültür mirasımızı sorumsuzca kullandıranların

Bu kadarı pes!

Kulenin gece kulübü ve lokantası 26 Mayıs'tan bu yana yangın tehlikesi olduğu gerekçesiyle mühürlü.

Galata Kulesi 32 yıldır aynı ailenin elinde. Haşim İşcan zamanında imzalanan kontratla, giren çıkandan para kesiyorlar

AYDA 2.5 MİLYARA KULE

Bizans döneminde, 1348'de İstanbul'da bir koloni kuran Cenevizlilerin inşa ettirdiği, kentin en önemli tarihi eserlerinden biri olan Galata Kulesi, 32 yıldır Kardeşler ailesi tarafından işletiliyor. Aile, Galata Kulesi'nin tepesindeki lokantayı işletmekle kalmıyor, kuleyi gezenlerden alınan giriş parasını da alıyor. Buna karşılık, Büyükşehir Belediyesi'ne ayda 2.5 milyar lira kira ödüyor. Üstelik kulenin bakımı ve restorasyonu, tamamen Büyükşehir Belediyesi'ne ait.

KARDEŞLER'DEN İÇKİ İDDİASI

Büyükşehir Belediyesi, Kardeşler ailesini Galata Kulesi'nden çıkarmak için kuleyle ilgili önce bir müze, sonra bir kütüphane, sonra bir Türk kahvehanesi projesi hazırladı, ancak Koruma Kurulu bu projeleri tarihi yapıya uygun olmadığı gerekçesiyle kabul etmedi. Son olarak yangın tehlikesi nedeniyle lokanta Beyoğlu Belediyesi tarafından mühürlendi. Lokantanın işletmecisi Hakan Kardeşler ise, "Belediye içki satışını engellemek için bizi çıkartmak istiyor" iddiasında.

● Şengün KILIÇ'ın haberi sayfa 6'da

● Fotoğraf: Yusuf UÇAK

BİR NEVİ EV GİBİ!

Galata Kulesi'nin kiracısı Hakan Kardeşler kiralama koşullarını şöyle anlatıyor: "İlk mukavele beş yıllığına; fakat bir nevi ev kirası mukavelesi gibi ondan sonra her yıl yenileniyor. Büyükşehir Belediyesi'nden her yıl bir yazı geliyor, kiranız şu olmuştur, gellin devam edin diye. Ama mukavele yenilenmiyor tıpkı evlerde olduğu gibi."

RESTORASYONA 287 MİLYAR

● Bizans döneminde İtalyan ticaret cumhuriyeti Ceneviz (bugünkü Cenova), Haliç kıyısında Galata'da edindiği imtiyaz bölgesinde kendini sur ve kuleyle korumaya almak istedi. Bizans hep karşı çıktı. Şimdiki kule 1348'de inşa edildi.

● III. Selim döneminde (18. yüzyıl) bir tadilat geçirdi. Beden duvarındaki çatlakların bu dönemde oluştuğu sanılıyor. 1964'deki tadilatla ise kurşun kaplama külah, beton yapıldı. Bu da eğimli arazide kulenin dengesini bozdu.

● Şu anda külah orijinaline uygun kurşun kaplama olarak yapılıyor. Dış restorasyonun 2000 yılı sonunda bitmesi bekleniyor. Büyükşehir Belediyesi, sadece dış cephenin restorasyonu için 1997'den beri 287 milyar lira harcadı.

● Restorasyon Prof. Dr. Doğan Kuban ve Dr. Şirin Akıncı'nın danışmanlığında yürütülüyor. Kulenin iç restorasyonu ise henüz yapılamıyor. Çünkü Koruma Kurulu bu projeyi daha onaylamadı.

GİRİŞ ÜCRETİ YETER

Galata Kulesi'ne giriş ücreti 2 milyon lira. Pazartesi halk günü, 1.5 milyon lira. Turizm sezonunda günde ortalama 200 kişi kuleyi ziyaret ediyor. Turizm sezonunda aylık 10 milyar gecen bu parayı da kiracı Kardeşler alıyor. Yani Büyükşehir'e ödemesi gereken aylık 2.5 milyar lira kirayı turistler ödüyor! Lokanta kârı ise cebine kalıyor.

Ayda 2.5 milyara kule

Büyükşehir Belediyesi, Beyazıt Kulesi'ni işletmecisi Kardeşler Ailesi'nden geri almak için dört yıldır uğraşiyor. Kardeşler Ailesi ise kararın politik olduğunu, içkili restoran ve gece kulübü işlettikleri için tahliye edilmek istediklerini ileri sürüyor.

Galata Kulesi'nin 32 yıllık kiracısı Kardeşler Ailesi. Aile hem kulenin tepesindeki lokantayı işletiyor, hem de kuleyi gezenlerden giriş ücreti alıyor. Buna karşılık Büyükşehir Belediyesi'ne ayda 2.5 milyar lira kira ödüyor. Restorasyon ve bakım-onarım ise tamamen Büyükşehir'in sorumluluğunda.

1996'dan beri Büyükşehir Belediyesi, Kardeşler Ailesi'ni kuleden çıkarmaya uğraşiyor. Son olarak Beyoğlu Belediyesi, lokantayı, yangın tedbirleri alınmadığı için mühürlü. İşin başındaki Hakan Kardeşler, Refah-Fazilet partili Büyükşehir ve Beyoğlu belediyelerinin bu icraatını, içkili lokantaya karşı olmalarına bağlıyor.

Galata Kulesi'nin işletmecisi Hakan Kardeşler'le kulenin durumunu konuştuk.

Kaç yıldır Galata Kulesi'nde işletmecilik yapıyorsunuz?

-31 yıldır. Babamla başladık. Burası 32 yıl önce turizm işletme belgesi almıştır. 32 yıl önce dış kapısı kapalı, içi boş bir yangı kulesiymiş. 1967'de Haşim İşcan döneminde restorasyonu yapılmak istenmiş. Amcamın şirketi Yapıtaş işi almış, kulenin içinde dokuz kat oluşturulmuş. Daha sonra da işletme ihalesi yapılmış onu da babam almış. Bu ihalenin içinde iç dekorasyonun yapılması ve işletilmesi var.

Kuleyi kaç yıllığına kiraladınız?

-İlk mukavele beş yıllığına, fakat bir nevi ev kirası mukavelesi gibi ondan sonra her yıl yenileniyor. Büyükşehir Belediyesi'nden her yıl bir yazı geliyor, kiranız şu olmuştur, gelin devam edin diye. Ama mukavele yenilenmiyor tıpkı evlerde olduğu gibi.

Amcası tadilat yaptı. Babası işletmeciliğini aldı. Şimdi kule Hakan Kardeşler'in elinde.

Kiranız aylık ne kadar?

-Mukavele ağustos ayında yenilenecek. Aylık 2.5 milyar lira ödüyoruz. Bu yılın kirası daha belirlenmedi.

Günde 200 kişi geziyor

Ortalama kaç kişi ziyaret ediyor bir günde kuleyi?

-Mevsime göre değişiyor. Ama turizm sezonunda ortalama günde 200 kişi geliyor.

Kulenin sadece gece kulübü ve restoran kısmını mı işletiyorsunuz?

-Hayır, tamamı bize ait. Kapı girişinden itibaren bize ait.

Gece kulübü ve restoranın kapasitesi ne kadar?

-Gece kulübü 110, restoran 90 kişiliktir. İki katın olduğu günler de oluyor ama genellikle tek kat doluyor.

Mühürlenmeye kadar geçen sürede belediyeyle ne tür görüşmeleriniz oldu?

-İki ay önce bize bir ihtamame çektiler ve mukaveleyi yenilemeyeceklerini söylediler. Bugüne kadar bizi çeşitli kereler dava ettiler.

İlk anlaşmazlık ne zaman başladı?

-1996'ya kadar hiç bir ihtilafımız olmadı belediyeyle. Ama o tarihte ideolojik bir değişiklik oldu belediyede. Önce Refah, sonra Fazilet Partileri. Bize söylenen, belediyenin mülkiyeti altında olup da tek içki içilen yerin Galata Kulesi olduğu idi. Bu sebeple buranın kapatılacağı söylendi.

Kim söyledi?

-Böyle bir isim vermek istemiyorum.

Doğrudan size mi söylendi?

-Doğrudan yüzümüze söylenmedi de, bir aracı vasıtasıyla görüşüp belediyeyle problemlerimizi halletmek istedik. Bu kişiye söylemişler. Buraya turist geldiği için,

içki satmadan buranın yaşaması diye bir şey söz konusu olamaz. O bakımdan da kabul edilemez bir olay.

Üç proje hazırlandı

Tahliye gerekçesi nedir?

-Belediyenin bizi buradan çıkarması için bir ihtiyaç göstermesi gerekiyor. Önce burayı müze yapmak istediklerini söylediler ve dava açtılar ve dava reddedildi, çünkü ellerinde proje yoktu. Ondan sonra bu kez proje çizdirip tekrar dava açtılar ama bu kez de Kültür Bakanlığı buranın müze olmasını kabul etmedi.

Bakanlık ne gerekçeyle kabul etmedi?

-Panoramik bir manzaranın olduğu yerde bir müze yapılmasının uygun olmadığını düşündüler herhalde. Aşağıdaki penceresiz katlarda olabilir belki. Bu kez belediye yeni bir proje daha çizdirdi ve kütüphane yapacağını söyledi. Bana göre komik bir gerekçe. Kulenin tepesinde kütüphane nerede görülmüş. Kütüphane projesi de Anıtlar Kurulu tarafından reddedildi. Bu sefer bir köşeye sıkışmış oldular. Yeniden bir proje çizdirdiler, bu kez de Türk kahvehanesi yapmak istediler. Zannediyorum bu proje de şu sular reddedilmek üzere Anıtlar Kurulu'nda. Dolayısıyla hiç bir çıkar yolları kalmayınca burada yangın tehlikesi olduğunu iddia ettiler. İki sene önce bir bilirkişi raporu almış belediye.

Yangın tehlikesi tartışması

Bu raporda ne deniyor?

-Bizim bütün sigortaların, elektrik tesisatlarının düzgün ve değerlere uygun olduğu, yangın tüplerinin, yangın dolaplarının, yangın alarm sisteminin mevcut olduğu belirtiliyor. Ama kanaat ve öneri bölümünde burada herhangi bir yangın çıkışının olmadığı, yangına karşı güvenliksiz olduğu belirtiliyor. Biz bu rapora, uzman kişiler tarafından hazırlanmadığı gerekçesiyle itiraz ettik. O aşamada kaldı o iş.

Raporu kim hazırlamıştı?

-Yıldız Teknik Üniversitesi'nden hazırlanmıştı. Bütün girişimleri olumsuz sonuçlanınca ellerinde son kozu yani raporu kullandılar.

Raporu size tebliğ ettikten sonra belediye hakkınızda bir işlem başlattı mı?

-Hayır raporu bize tebliğ ettiler ve bir kenara koydular. 19 Ocak'ta bir tebligat yaptılar ve bir hafta sonra yangına karşı güvenliksiz olduğumuz için bizi kapayacaklarını söylediler. Hemen belediyeye itiraz ettik yetkileri olmadığı için. Gerçekten böyle bir tehlike bile olsa bunun Turizm Bakanlığı'na bildirilmesi ve onların bu karar vermesi gerekiyor. Gene karar durdurduk. Geldik 26 Mayıs'a. Bu arada idare mahkemesine, yürütmeyi durdurmak için başvurduk ama bu karar alamadık. Avukatlar bu davayı

BELEDİYE RESTORASYONA 287 MİLYAR HARCADI

BÜYÜKŞEHİR Belediyesi, sadece dış cephenin restorasyonu için 1997'den beri Galata Kulesi'ne 287 milyar lira harcadı. Kulenin içinin restorasyonu ise yapılmıyor; çünkü Koruma Kurulu henüz bu projeyi onaylamadı.

Dış restorasyon, İstanbul 1. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 7 Mayıs 1999 ve 10794 sayılı kararıyla başladı. İstanbul Merkez Laboratuvarlar Restorasyon ve Konservasyon Müdürlüğü raporları doğrultusunda, Prof. Dr. Doğan Kuban ve Dr. Şirin Akıncı'nın danışmanlığında yürütüldü.

Galata Kulesi III. Selim

zamanında bir tadilat görmüştü. 1964'de yapılan tadilatla ise, kulenin kurşun kaplama olan külahı, betona dönüştürüldü. Beton aşağıya doğru ağır yapı ve eğimli arazide kulenin dengesini olumsuz etkiledi.

Şu anda külah orijinaline uygun kurşun kaplama olarak yapılıyor. Pencereerde erimiş tuğla kemerlerin ve taş kaplamaların da onarımı yapılıyor. Dış restorasyonun 2000 yılı sonunda bitmesi bekleniyor.

İç restorasyona ise henüz onay verilmedi. Ancak Büyükşehir Belediyesi, 1969 yılında tepedeki lokantaya plastik doğramalar takıldığını, bunların çıkarılması gerektiğini söylüyor.

Belediyenin yapması gerek

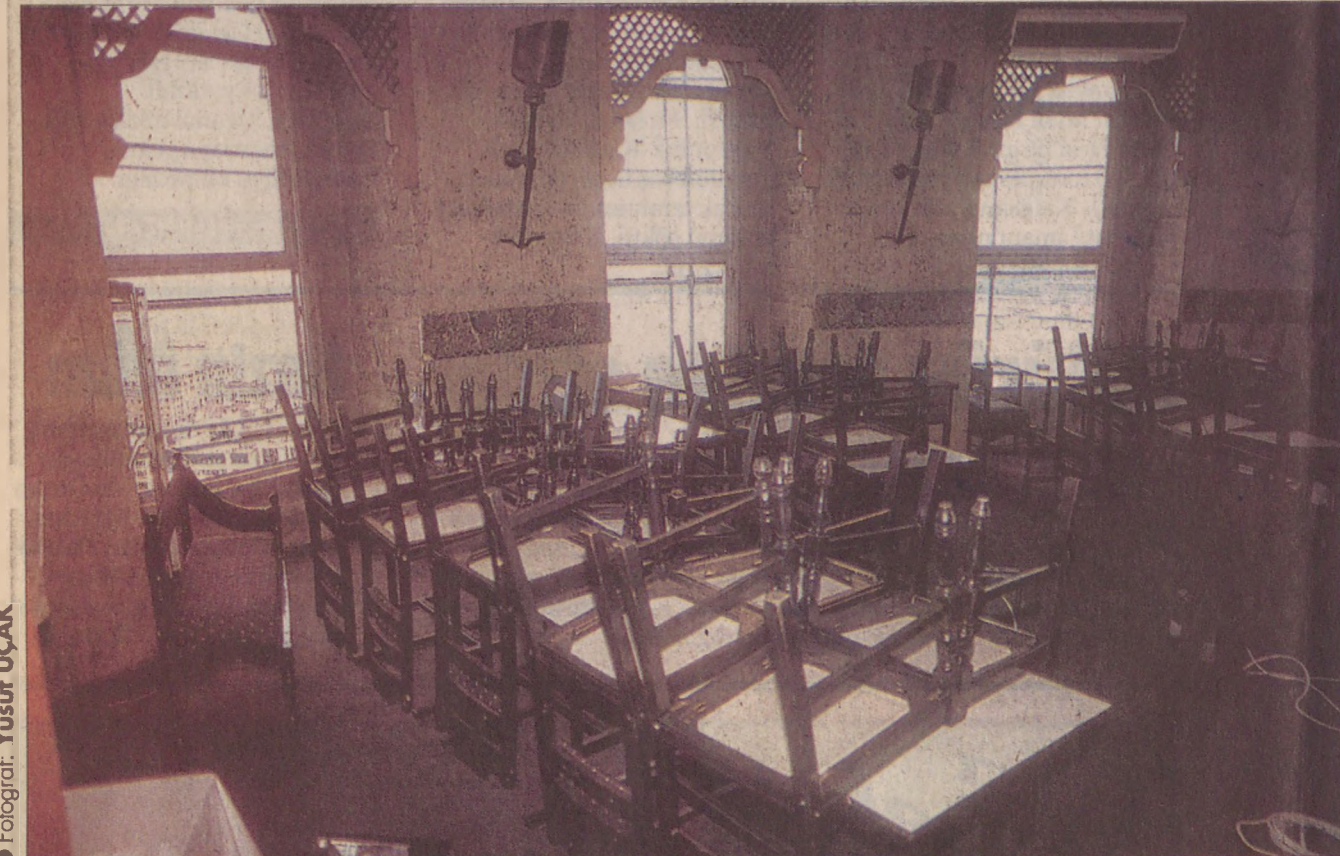
Bu 32 yıl içinde binada ne gibi değişiklikler ya da tadilat çalışmaları yaptınız?

-Hiç bir şey yapılamadı maalesef. Yapılacak büyük tadilatların belediye tarafından yapılması gerekiyor. İçerde eskiyen malzemeleri değiştirerek, ana yapıya dokunmadan küçük tamiratlar yapıldı. Bu görüntü 32 yıl önce de böyleydi.

Restoran ve gece kulübünün kapalı kalması kararı çıkarsa ne yapacaksınız?

-Allah'tan ki giriş kapısına kilit vuramıyorlar ve burası da açık kalacak. Bu işletme devam edecek. Davadan netice alırsak turistik faaliyetlerimize devam edeceğiz. Ama alamasak da panoramik geziye burada devam edeceğiz.

Şengün KILIÇ

Galata Kulesi 32 yıldır aynı aile tarafından işletiliyordu. Kulenin işletmecisi Kardeşler, gece kulübü ve restoran mühürlense de kuleyi bırakmayı düşünmediklerini söylüyor. Büyükşehir Belediyesi ise kuleyi geri almak için yeni projeler peşinde.